

Annales

Instituti

Archaeologici

X - 2014

Godišnjak

*Instituta za
arheologiju*

Nakladnik/Publisher

INSTITUT ZA ARHEOLOGIJU
INSTITUTE OF ARCHAEOLOGY

Adresa uredništva/Editor's office adress

Institut za arheologiju/Institute of Archaeology
HR-10000 Zagreb, Ulica Ljudevita Gaja 32
Telefon/phone 385 (0) 1 6150250
fax 385 (0) 1 6055806
e-mail: iarh@iarh.hr
<http://www.iarh.hr>

Glavni i odgovorni urednik/Editor in chief

Marko Dizdar

Izvršne urednice/Desk editors

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj

Tehničke urednice/Technical editors

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj

Uredništvo/Editorial board

Katarina Botić, Hrvoje Kalafatić, Siniša Krznar, Ivana Ožanić Roguljić, Ana Konestra, Andreja Kudelić, Asja Tonc,
Marina Ugarković

Izdavački savjet/Editorial committee

Vlasta Begović, Marko Dizdar, Dunja Glogović, Snježana Karavanić, Goranka Lipovac Vrkljan, Branka Migotti, Kornelija Michreiter, Ante Rendić Miočević, Tajana Sekelj Ivančan, Tihomila Težak Gregl, Željko Tomičić, Ante Uglešić

Prijevod na engleski/English translation

Sanjin Mihelić

Lektura/Language editor

Ivana Majer (hrvatski jezik/Croatian)
Sanjin Mihelić (engleski jezik/English)

Dizajn/Design

REBER DESIGN

Korektura/Proofreaders

Kristina Jelinčić Vučković
Kristina Turkalj
Ivana Ožanić Roguljić
Katarina Botić

Računalni slog/Layout

Hrvoje Jambreč

©Institut of archaeology, Zagreb 2014.

SADRŽAJ

Arheološka istraživanja

- 9** **Daria Ložnjak Dizdar**
 Mirela Hutinec
- Sotin – rezultati istraživanja 2013. godine
- 14** **Tomislav Hršak**
 Tino Leleković
 Marko Dizdar
- Rezultati istraživanja nalazišta Batina – Sredno 2013. godine
- 21** **Daria Ložnjak Dizdar**
 Marko Dizdar
- Terenski pregled i arheološki nadzor na rekonstrukciji državne ceste D212, Kneževi Vinogradi – Zmajevac
- 25** **Marko Dizdar**
- Terenski pregled i nadzor na izgradnji dionice državne ceste D-2 – južna obilaznica Osijeka
- 29** **Ivana Ožanić Roguljić**
- Probno arheološko istraživanje lokaliteta Beli Manastir – Popova zemlja (AN 2)
- 34** **Tatjana Tkalčec**
- Probna arheološka istraživanja lokaliteta AN3 Beli Manastir – Sudaraž, sjever na trasi autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj 2013. godine
- 42** **Hrvoje Kalafatić**
- Probna arheološka istraživanja lokaliteta AN 4 Novi Bolman – Grablje kod Jagodnjaka u Baranji
- 45** **Marija Buzov**
- Probna istraživanja na trasi buduće autoceste A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj, dionica Beli Manastir – Osijek, arheološko nalazište AN 8 Beli Manastir – Atar, Napuštene njive
- 50** **Siniša Krznar**
- Probno arheološko istraživanje lokaliteta Novi Čeminac – Remanec poljana – Krčevine, na trasi spojne ceste istočno od čvora Čeminac – južni krak (AN 9)
- 55** **Tajana Sekelj Ivančan**
- Probni rovovi na arheološkom nalazištu Jagodnjak – Ciglana i Čemin – Ciganska pošta
- 63** **Zorko Marković**
 Katarina Botić
- Podgorač, Ražište – rezultati arheoloških istraživanja 2013. godine
- 69** **Kornelija Minichreiter**
- Slavonski Brod, Galovo, arheološka istraživanja 2013.

CONTENTS

Archaeological Excavations

- 9** **Daria Ložnjak Dizdar**
 Mirela Hutinec
- Sotin – the results of research in 2013*
- 14** **Tomislav Hršak**
 Tino Leleković
 Marko Dizdar
- The results of the investigations at Batina-Sredno in 2013*
- 21** **Daria Ložnjak Dizdar**
 Marko Dizdar
- Field survey and archaeological supervision of the reconstruction of State Road D212, Kneževi Vinogradi – Zmajevac*
- 25** **Marko Dizdar**
- Field survey and supervision of the construction of a section of D-2 State Road – the southern bypass of Osijek*
- 29** **Ivana Ožanić Roguljić**
- Trial archaeological excavations at the Beli Manastir – Popova zemlja site (AS 2)*
- 34** **Tatjana Tkalčec**
- Trial archaeological investigations at AS3 Beli Manastir-Sudaraž, north, on the route of the A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj motorway in 2013*
- 42** **Hrvoje Kalafatić**
- Trial archaeological investigations at the AS4 Novi Bolman-grablje site near Jagodnjak in Baranja*
- 45** **Marija Buzov**
- Trial investigations on the route of the future motorway A5 Beli Manastir – Osijek – Svilaj, the Beli Manastir – Osijek section, the archaeological site AS 8 Beli Manastir – Atar, Napuštene njive*
- 50** **Siniša Krznar**
- Trial archaeological investigation at Novi Čeminac-Remanec poljana-Krčevine, on the route of a connecting road east of south extension Čeminac (AS 9)*
- 55** **Tajana Sekelj Ivančan**
- Trial trenches at the archaeological sites Jagodnjak – Ciglana and Čemin – Ciganska pošta*
- 63** **Zorko Marković**
 Katarina Botić
- Podgorač, Ražište – results of the archaeological excavations in 2013*
- Kornelija Minichreiter**
- Slavonski Brod, Galovo, Archaeological Research in 2013*

- 73** **Tatjana Tkalčec**
Posljednja sezona sustavnih zaštitnih arheoloških istraživanja nalazišta Crkvari – crkva sv. Lovre 2013. godine
The last season of systematic rescue archaeological investigations at Crkvari – St. Lawrence church in 2013
- 82** **Marko Dizdar**
Rezultati istraživanja groblja latenske kulture Zvonimirovo – Veliko polje u 2013. godini
The results of the 2013 excavation at the La Tène culture cemetery in Zvonimirovo – Veliko polje
- 85** **Tatjana Tkalčec**
Iva Kostešić
Izrada digitalnog modela reljefa arheološkog nalazišta na primjeru Gradine kod Špišić Bukovice
The creation of a digital relief model of an archaeological site on the example of Gradina near Špišić Bukovica
- 95** **Daria Ložnjak Dizdar**
Marija Mihaljević
Marko Dizdar
Dolina Glavičice – rezultati istraživanja 2013. godine
Dolina Glavičice – the results of the 2013 investigations
- 99** **Tajana Sekelj Ivančan**
Četvrta sezona arheoloških istraživanja nalazišta Virje – Volarski breg/Sušine
The fourth season of archaeological investigations at Virje – Volarski breg/Sušine
- 104** **Siniša Krznar**
Arheološko istraživanje nalazišta Torčec – Cirkvišće 2013. godine
Archaeological investigation at Torčec-Cirkvišće in 2013
- 110** **Snježana Karavanić**
Andreja Kudelić
Arheološka i geofizička istraživanja na lokalitetu Kalnik – Igrišće 2013. godine
Archaeological and geophysical investigations at the Kalnik-Igrišće site in 2013
- 116** **Tatjana Tkalčec**
Zaštitna arheološka istraživanja nalazišta Krapina – Vukšićev breg u 2013. godini
Rescue archaeological investigations at Krapina – Vukšićev breg in 2013
- 128** **Marina Ugarković**
Ivančica Schrunk
Vlasta Begović
Marinko Petrić
Tina Neuhauser
Hvar, otok Sveti Klement, uvala Soline, arheološka istraživanja 2013.
Hvar, St. Clement island, Soline Bay, archaeological investigations in 2013
- 134** **Tatjana Tkalčec**
Nastavak konzervatorskih radova na burgu Vrbovcu u Klenovcu Humskom u 2013. godini
The continuation of conservation work at Vrbovec castle in Klenovec Humski in 2013
- 140** **Asja Tonc**
Ivan Radman-Livaja
Rezultati probnih iskopavanja na gradini Svete Trojice 2013. godine
The results of trial excavations at the Holy Trinity (sv. Trojica) hillfort in 2013
- 144** **Goranka Lipovac Vrkljan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Sustavna istraživanja lokaliteta Crikvenica – Ad turre: terenski rad i obrada nalaza u 2013. godini
Systematic investigations at Crikvenica – Ad turre: fieldwork and find processing in 2013

148 **Bartul Šiljeg**
Vladimir Kovačić
Nera Šegvić
Iva Kostešić

Arheološko-konzervatorska istraživanja lokaliteta Stancija Blek (Tar) u 2013. godini

148 **Bartul Šiljeg**
Vladimir Kovačić
Nera Šegvić
Iva Kostešić

Archaeological investigations and conservation work at the Stancija Blek site near Tar in 2013

154 **Katarina Botić**

Prikupljanje uzoraka drveta – peta sezona 2013. godine

154 **Katarina Botić**

Wood sampling – fifth season 2013

Terenski pregledi

159 **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Marko Dizdar

Terenski pregled područja između Sotina i Opatovca

159 **Daria Ložnjak Dizdar**
Mirela Hutinec
Marko Dizdar

Field survey in the area between Sotin and Opatovac

164 **Zorko Marković**
Jasna Jurković
Danimirka Podunavac

Rezultati rekognosciranja arheoloških terena katastarske općine Donja Motičina 2012. godine

164 **Zorko Marković**
Jasna Jurković
Danimirka Podunavac

Results of the archaeological field survey of sites in Cadastral Municipality Donja Motičina in 2012

169 **Marko Dizdar**

Terenski pregled dionice državne ceste D-2 – sjeverna obilaznica Virovitice

169 **Marko Dizdar**

Field survey of a section of D-2 state road – the northern bypass of Virovitica

174 **Hrvoje Kalafatić**

Arheološki terenski pregled područja izgradnje pruge Križevci – Koprivnica – Botovo

174 **Hrvoje Kalafatić**

Archaeological field survey on the route of construction of the Križevci-Koprivnica-Botovo railway

182 **Daria Ložnjak Dizdar**
Tatjana Tkalčec

Terenski pregled predjela lijeve obale srednjeg toka rijeke Glogovnice (Tučenik, Buzadovec, Poljana Križevačka, Cubinec)

182 **Daria Ložnjak Dizdar**
Tatjana Tkalčec

Field survey of the left bank of the middle course of the Glogovnica river (Tučenik, Buzadovec, Poljana Križevačka, Cubinec)

192 **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Arheološki terenski pregled područja izgradnje Nove luke Sisak

192 **Hrvoje Kalafatić**
Bartul Šiljeg

Archaeological field survey in the area of construction of the New Port in Sisak

197 **Marko Dizdar**
Asja Tonc

Terenski pregled na području novoga trajektnog pristaništa Stinica

197 **Marko Dizdar**
Asja Tonc

Field survey in the area of the new ferry port at Stinica

202 **Goranka Lipovac Vrkljan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Iva Kostešić
Nera Šegvić

Projekt Arheološka topografija otoka Raba: rezultati terenskog pregleda poluotoka Lopara u 2013. godini

202 **Goranka Lipovac Vrkljan**
Bartul Šiljeg
Ivana Ožanić Roguljić
Ana Konestra
Iva Kostešić
Nera Šegvić

The “Archaeological Topography of the Island of Rab” Project: the results of the 2013 field survey of the Lopar Peninsula

Eksperimentalna arheologija

209 Andreja Kudelić

Testiranje horizontalne keramičarske peći i pečenje posuda u redukcijskoj atmosferi

209 Andreja Kudelić

The testing of a horizontal pottery kiln and firing pots in a reductive atmosphere

Ostala znanstvena djelatnost Instituta za arheologiju

217-228

Additional scientific activity of the Institute

217-228

Terenski pregledi

Field Surveys

1. Sotin
2. Donja Motičina
3. sjeverna obilaznica Virovitice
4. Križevci – Koprivnica - Botovo
5. Tučenik, Buzadovec, Poljana Križevačka, Cubinec
6. Sisak
7. Stinica
8. Lopar

Arheološki terenski pregled područja izgradnje Nove luke Sisak

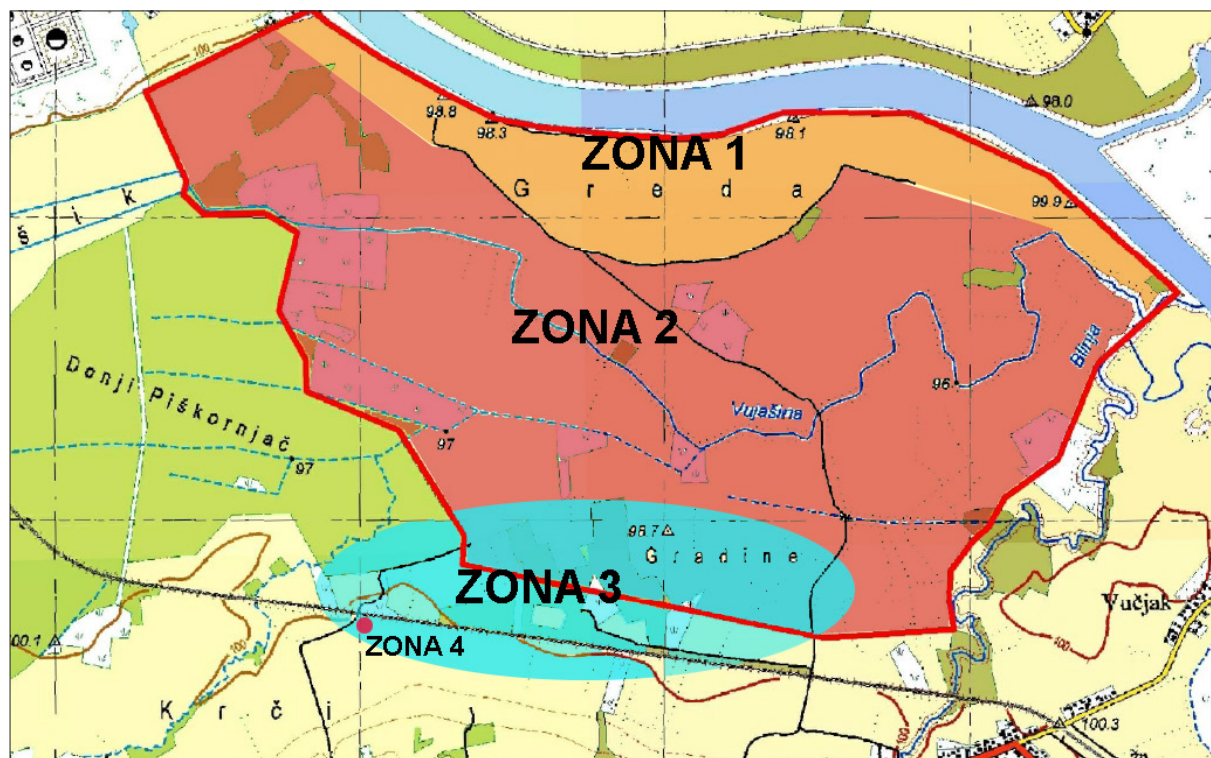
Archaeological field survey in the area of construction of the New Port in Sisak

Hrvoje Kalafatić
Bartul Šiljeg

Primljeno/Received: 15.05.2014.
Prihvaćeno/Accepted: 15.05.2014.

Institut za arheologiju iz Zagreba proveo je arheološko rekognosciranje područja izgradnje Nove luke Sisak u srpnju 2013. godine. Arheološki terenski pregled pokazao je kako je područje izgradnje Nove luke Sisak uglavnom nizinsko i močvarno područje s blago povišenim pojasom neposredno uz rijeku Savu. U terenskom pregledu otkrivena je zemljana struktura kružnog tlocrta promjera oko 55 metara s vidljivim manjim dodacima također kružnog tlocrta s južne i zapadne strane koji nalikuju kulama, i koja se datira u srednji ili novi vijek.

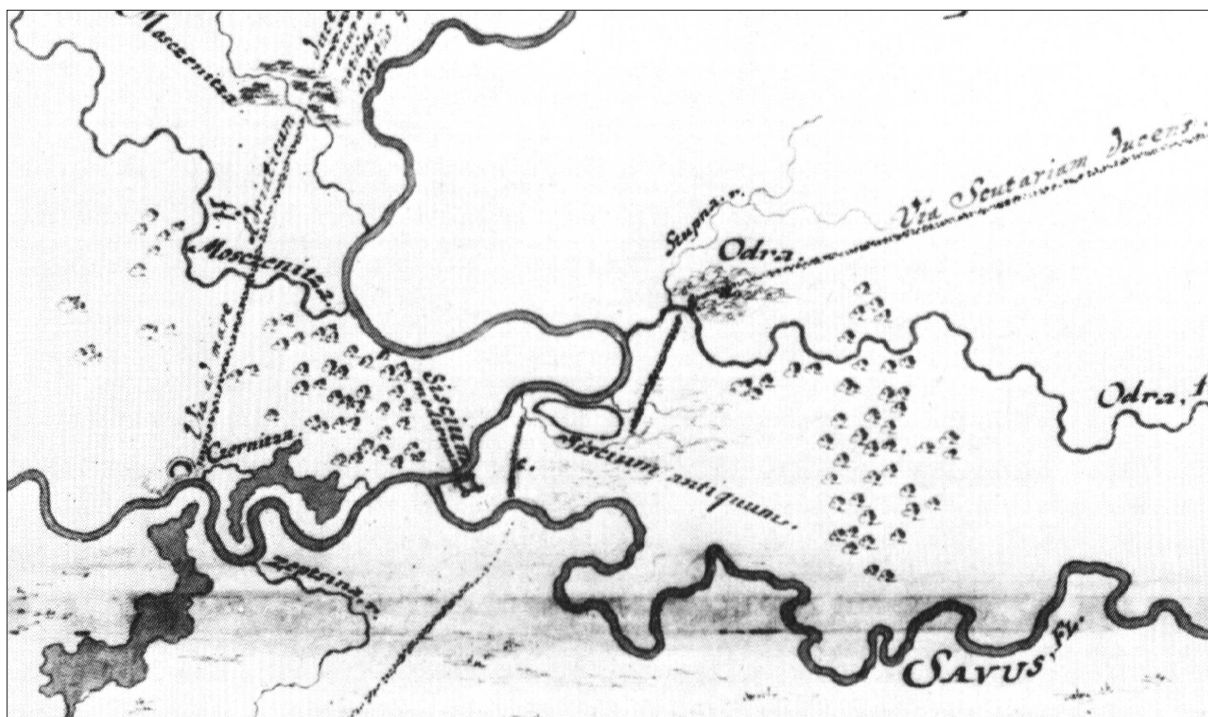
Ključne riječi: terenski pregled, daljinska interpretacija, satelitske snimke, aviosnimke, gradište, srednji vijek
Key words: field survey, remote sensing, satellite images, aerial images, earthen fortification, Middle Ages

Karta 1 Karta rekognosciranja područja u zonama (izradio: H. Kalafatić)
Map 1 Map of the field survey area in zones (made by: H. Kalafatić)

Institut za arheologiju iz Zagreba proveo je arheološko rekognosciranje područja izgradnje Nove luke Sisak u srpnju 2013. godine. Radove je vodio dr. sc. Hrvoje Kalafatić iz In-

stituta za arheologiju. U radovima su sudjelovali i dr. sc. Bartul Šiljeg te dipl. arheol. Marina Mađarević
Arheološko rekognosciranje obavljeno je u skladu s Rje-

Sl. 1 Detalj Marsiglijeve karte s vidljivim područjem izgradnje Nove luke Sisak (prema Brizzi 1982)

Fig. 1 A detail of Marsigli's map with the visible area of construction of the New Port in Sisak (after Brizzi 1982)

šenjem Ministarstva kulture, Uprave za zaštitu kulturne baštine Konzervatorskog odjela u Sisku (KL.: UP/I-612-08/13-08/0261, Ur. br.: 532-04-05/1-13-2) od 24. srpnja 2013.

Izrada studije izvršena je u više faza. U prvoj fazi pripremnih radova konzultirani su svi registri Ministarstva kulture RH i izvršen je pregled svih dostupnih satelitskih i zračnih snimki prostora između mjesta Crnac i Blinjski Kut te šire okolice. U drugoj fazi obavljeno je arheološko rekognosciranje površina obuhvaćenih planom izgradnje za Novu luku Sisak između mjesta Crnac, Komarevo i Blinjski Kut. U konačnici su uspoređeni svi dobiveni terenski podaci sa svom dostupnom literaturom, arhivskim i kartografskim podacima. U prostoru obuhvaćenom planom izgradnje luke nema evidentiranih arheoloških lokaliteta ni trajno zaštićenih kulturnih dobara RH.

Valorizacija kulturno-povijesnih dobara dopunjena je arhivskim istraživanjima objavljene literature i podataka u arhivu Instituta za arheologiju, Uprave za zaštitu kulturne baštine Konzervatorskog odjela u Sisku pri Ministarstvu kulture te u Nacionalnoj i sveučilišnoj knjižnici u Zagrebu.

Arheološki terenski pregled pokazao je da je područje izgradnje Nove luke Sisak uglavnom nizinsko i močvarno područje s blago povišenim pojasom neposredno uz rijeku Savu. Područje je podijeljeno u četiri zone s obzirom na konfiguraciju terena i pronađene arheološke lokalitete.

U zoni 1 (karta 1: 1), koju čini blago povišeni prostor grede uz rijeku Savu, terenskim pregledom nije pronađen nijedan arheološki lokalitet, ali s obzirom na to da je terenski pregled izveden u srpnju i kolovozu, u vrijeme najveće vegetacije, ne može se sa sigurnošću tvrditi da je arheološki sterilan. U prilog postojanju mogućih arheoloških lokaliteta govori povoljna konfiguracija terena i pregled poznatih lokaliteta koji se u pravilnim razmacima redovito javljaju uz obale Save, Kupe i Une iako su često teško uočljivi zbog slabe urbaniziranosti, guste vegetacije, visokog vodostaja rijeka i riječnih nanosa koji često prekrivaju velike dijelove arheoloških lokaliteta.

U zoni 2 (karta 1: 2) nije pronađen nijedan lokalitet, ali konfiguracija terena koji se sastoji od močvarnih depresija, livada i površina pokrivenih biljkom amorfom, pokazuje da je riječ

o terenu koji je nepogodan za naseljavanje i postoji mala vjerojatnost da se na prostoru zone 2 pronađe arheološki lokalitet.

U zoni 3 (karta 1: 3), koju čini blago povišeni prostor grede sjeverno od pruge Sisak – Sunja, pokriven šumskom vegetacijom, livadama i manjim dijelom obradivim zemljištem, terenskim pregledom nije pronađen nijedan arheološki lokalitet, ali s obzirom na to da je terenski pregled izveden u vrijeme najveće vegetacije, također se ne može sa sigurnošću tvrditi da je potpuno arheološki sterilan. U prilog postojanja mogućih arheoloških lokaliteta govori povoljna konfiguracija terena i toponim Gradine kojim se na kartama obilježava ovo područje, a tako ga zove i lokalno stanovništvo. Zapadno od ovog područja, u relativnoj blizini, uočena je zemljana struktura izdvojena u zonu 4, a sam toponim Gradine potječe možda i od te strukture.

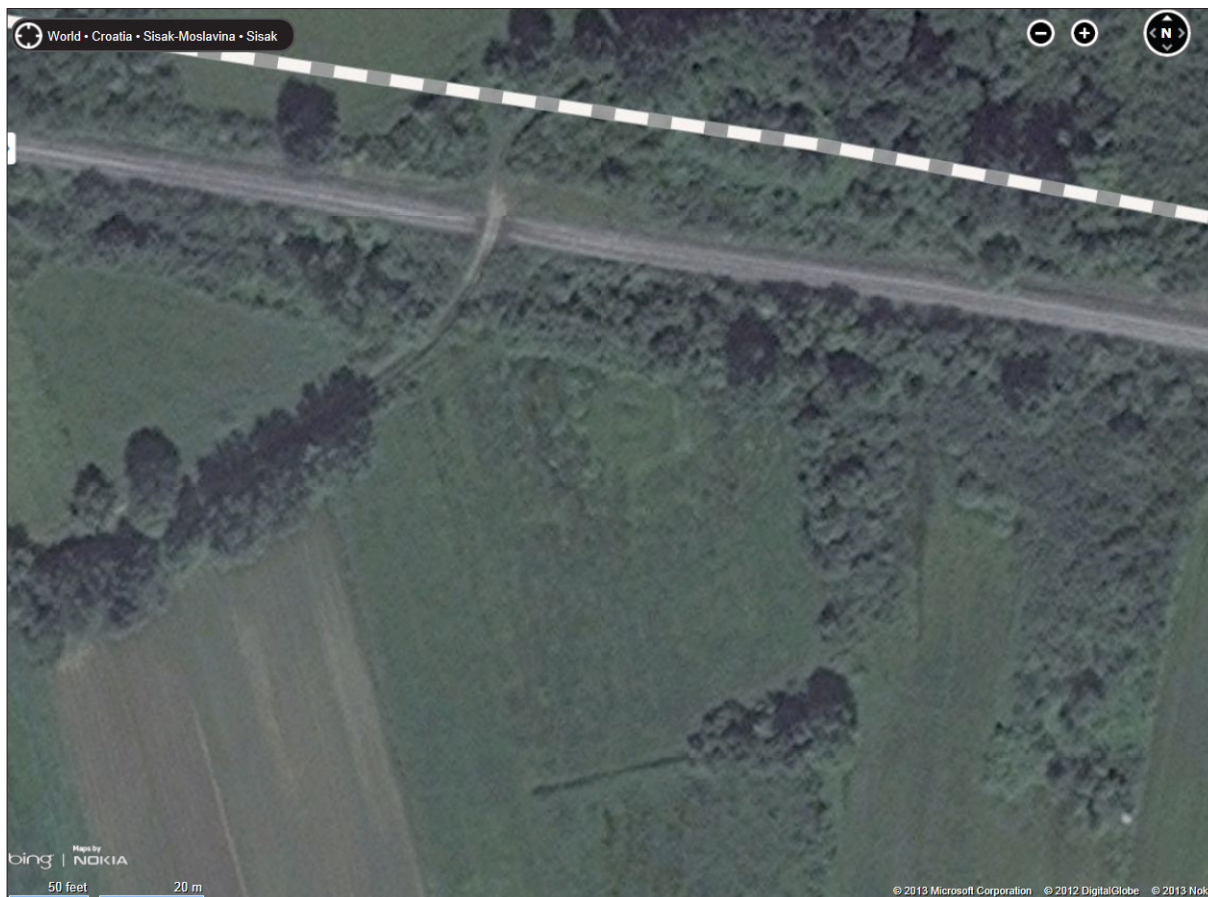
Kao zona 4 izdvojena je u neposrednoj blizini pruge uočena zemljana struktura kružnog tlocrta promjera oko 55 metara s vidljivim manjim dodacima također kružnog tlocrta s južne i zapadne strane koji nalikuju kulama (sl. 2–4). Na najvišem dijelu zemljane strukture uočeni su ostaci betonskih temelja novovjekovnog objekta, a na cijeloj površini zemljane strukture javljaju se sitni komadi kućnog lijepe. Uočeno je i nekoliko fragmenata srednjovjekovne/novovjekovne keramike iako je cijela struktura prekrivena gustom travom (sl. 5). Na dostupnim internetskim kartografskim servisima, struktura se najbolje uočava na servisu Bing Maps i ARKOD-u (sl. 2–4).

Grof Luigi Fernando Marsigli je, kao predsjednik Komisije za razgraničenje Osmanskog Carstva i Habsburške Monarhije, u svom obilasku novovjekovnog Siska početkom 18. stoljeća imao zadatak obići cijelu dužinu granice, označiti liniju razgraničenja u prirodi, te izraditi pripadajuće karte (Vukelić 2006: 208). Na jednoj od Marsiglijevih karata dobro se vidi i prostor predviđen za izgradnju Nove luke Sisak (sl. 1), gdje je područje između Siska i Blinje ucrtano kao dosta močvarno. Na karti se vidi i sisački kaštel te utvrda kružnog tlocrta uz Savu baš na istočnom rubu prostora izgradnje Nove luke. Položaj pronađene strukture ne odgovara položaju utvrde na Marsiglijevoj karti (sl. 1), jer je tamo utvrda ucrtana na obali Save, ali tlocrtom podsjeća na Marsiglijeve nacрте, i moguće je da je riječ o istodobnoj obrambenoj strukturi, a detaljno proučavanje promjena

Sl. 2 Slika gradišta (Karta 1, zona 4) (prema Bing Maps 2013)

Fig. 2 An image of the hillfort (Map 1, zone 4) (after Bing Maps 2013)

Sl. 3 Položaj gradišta u odnosu na prugu Sisak – Sunja i pružni prijelaz (Karta 1) (prema Bing Maps 2013)

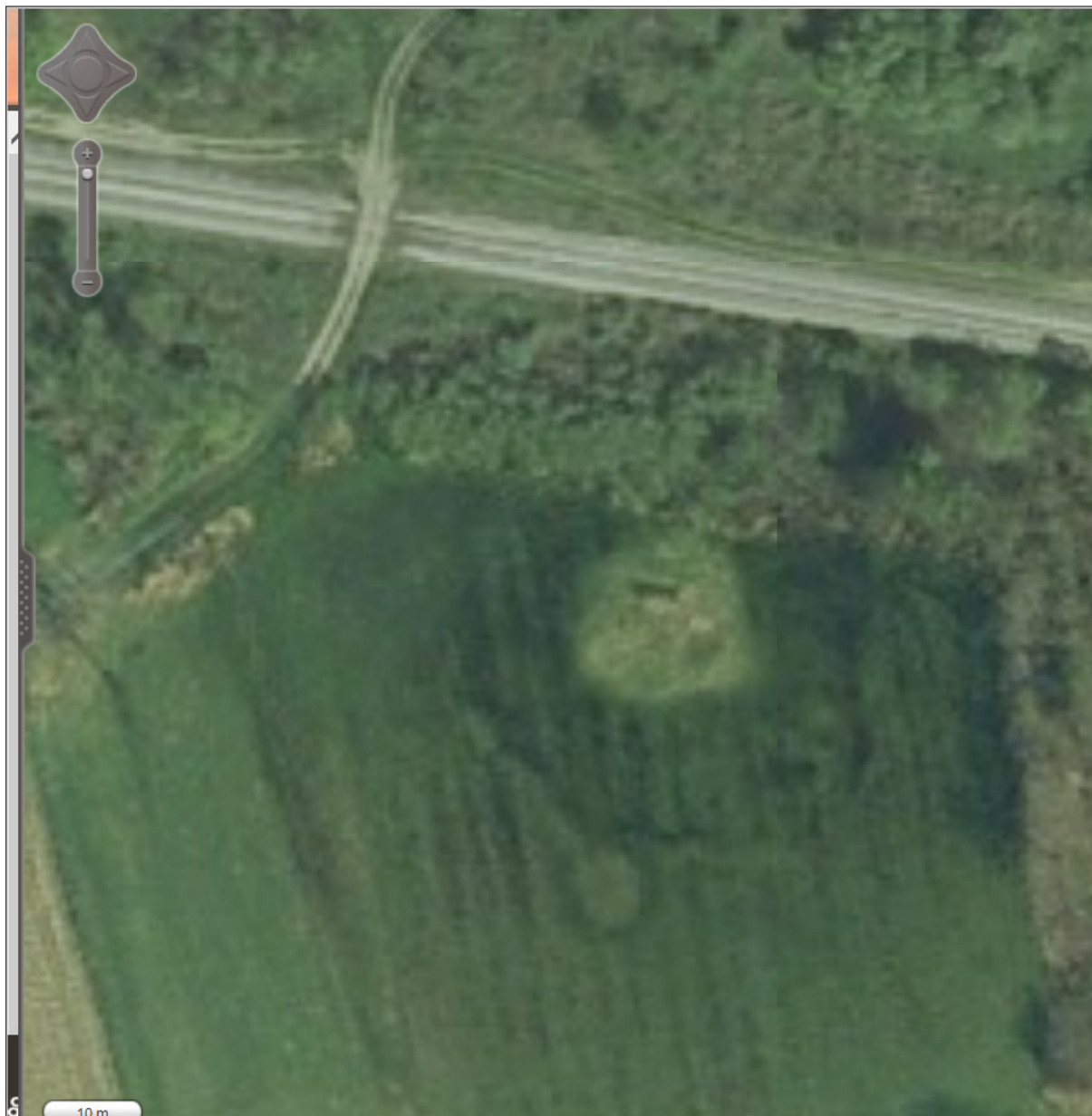
Fig. 3 The position of the hillfort with regard to the Sisak-Sunja railway and the railway crossing (Map 1) (after Bing Maps 2013).

toka rijeke Save možda bi moglo dati i neke nove spoznaje o otkrivenom lokalitetu i lokalitetu na Marsiglijevoj karti.

F. Škiljan (2008: 9) donosi zanimljiv podatak o jedinom posjedu s desne obale Save koji nije pao pod osmanlijsku vlast i koji se nalazio na području Sunje gdje je Keglević, koji je bio vlasnik toga posjeda, na ušću Blinje u Savu sagradio kaštel Totuševinu.

Novootkrivena zemljana struktura/gradište značajno dopunjuje spoznaje o organizaciji i upotrebi ovog prostora u obrambenim strategijama srednjovjekovnog/novovjekovnog razdoblja. Daljnja istraživanja, sondiranja i terenski pregledi izvan vegetacijskog razdoblja doprinijet će preciznijem kronološkom i širem kulturno-povijesnom vrednovanju.

Sl. 4 Slika zemljanih struktura vidljiva u servisu ARKOD (Karta 1) (prema ARKOD 2013)

Fig. 4 An image of the earthen structures visible in the ARKOD service (Map 1) (after ARKOD 2013)

Sl. 5 Pogled na gradište s vidljivim središnjim povišenjem i kružnim jarkom uz rub (Karta 1)

Fig. 5 A view of the hillfort with the visible central plateau and the circular ditch along the edge (Map 1)

Summary

The Institute of Archaeology carried out an archaeological field survey in the area of construction of the New Port in Sisak in July 2013. The investigation was directed by Dr Hrvoje Kalafatić from the Institute of Archaeology, with the participation of Dr Bartul Šiljeg and Marina Mađarević.

The archaeological field survey showed that the construction zone of the New Port in Sisak mostly consists of a lowland marshy area with a slightly elevated strip adjacent to the Sava river. The area is divided into four zones with regard to the terrain configuration and the discovered archaeological sites.

In zone 3 (Map 1), consisting of a slightly raised area of small plateaus north of the Sisak-Sunja railway, covered with forest vegetation, meadows and, in a minor part, cultivated land, the field survey did not reveal any archaeological sites.

In favour of the existence of potential archaeological sites in zone 3 speaks the favourable terrain configuration and the toponym Gradine, with which this area is marked on maps, and which is used by the local population. An earthen structure observed in the relative vicinity to the west of this area was marked as zone 4. The toponym Gradine may have been named after this structure.

The earthen structure of circular plan around 55 metres in diameter, with visible minor additions that resemble towers in the south and west, likewise of circular plan, situated adjacent to the railway, was distinguished as zone 4 (Fig. 2–4). The remains of concrete foundations of a modern-period structure were observed at the highest point of the earthen structure, and small fragments of daub are scattered over the entire surface of the earthen structure. Several fragments of mediaeval/modern-period pottery were observed, in spite of the fact that the entire structure is covered by dense grass (Fig. 5). Of the available online map services, the structure is most readily discernible on the Bing Maps and ARKOD services (Fig. 2–4).

The position of the discovered structure does not match the fortification on Marsigli's map (Fig. 1), since the latter fortification is drawn on the bank of the Sava. However, its layout is reminiscent of Marsigli's drawings, so it is possible that this is a contemporary defensive structure, and the detailed research into the changes of the course of the Sava river might provide a new understanding about the discovered site and the site on Marsigli's map.

Izvori i literatura

- ARKOD, www.arkod.hr
Geoportal DGU (Geoportal Državne geodetske uprave), <http://geoportal.dgu.hr/viewer/>
Bing Maps, <http://www.bing.com/maps/>
Google karte, <http://maps.google.com>
Zakon o zaštiti i očuvanju kulturnih dobara (NN 69/99, 151/03, 157/03, 100/04, 87/09, 88/10, 61/11, 25/12)
Registar kulturnih dobara Republike Hrvatske
Brizzi, G. 1982, Le antichità Pannoniche di Luigi Fernando Marsili: Nuovi elementi per la topografia di Siscia, *Atti e memorie della Deputazione di storia patria per le province di Romana*, n. s. 31–32 (1980), 33–52.
Marsigli, L. F. 1726, *Danubius Pannonico-Mysicus, observationibus geographicis, astronomicis, hydrographicis, historicis, physicis perlustratus et in sex tomos digestus*. Amsterdam (citirano prema: Brizzi 1982).
Škiljan, F. 2008, *Kulturno-historijski spomenici Banije: s pregledom povijesti Banije od prapovijesti do 1881. godine*, Zagreb.
Vukelić, V. 2006, Prilog istraživanju antičke Siscije. Prvi pisani spomen Severillina sarkofaga u ranom novovjekovlju i pokušaj rekonstrukcije njegovog izvornog nalazišta, *Vjesnik Arheološkog muzeja u Zagrebu*, 3. s. XXXIX, 201–216.